

OBSAH

KAPITOLA 1: ÚVOD A VYMEZENÍ PŘEDMĚTU	5
1.1 CO JE TO SOCIOLOGIE	5
1.1.1 Vymezení předmětu zájmu	5
1.1.2 V čem spočívá sociologický přístup	7
1.2 MANAŽERSKÁ SOCIOLOGIE	9
1.2.1 Co je a co není organizace	9
1.2.2 Hlavní fáze vývoje manažerské sociologie.....	10
1.2.3 Smysl a význam studia manažerské sociologie.....	11
1.3 VZTAH SOCIOLOGIE K JINÝM OBORŮM A DISCIPLÍNÁM	12
1.3.1 Manažerská sociologie a ekonomie	12
1.3.2 Manažerská sociologie a teorie managementu	14
1.4 RŮZNÉ POHLEDY NA ČLOVĚKA A NA ORGANIZACI.....	14
1.4.1 Organizace jako bojiště.....	14
1.4.2 Organizace jako divadlo.....	16
1.4.3 Organizace jako stroj.....	16
1.4.4 Organizace jako divošský kmen.....	17
1.5 VÝZNAMNÉ POSTAVY A SMĚRY DĚJIN SOCIOLOGIE	17
Literatura	23
KAPITOLA 2: KVALITATIVNÍ METODY SOCIOLOGICKÉHO VÝZKUMU	25
2.1 ROZDÍL MEZI KVALITATIVNÍMI A KVANTITATIVNÍMI METODAMI.....	25
2.1.1 Kvalitativní výzkum	26
2.1.2 Kvantitativní výzkum.....	28
2.2 VALIDITA A RELIABILITA: MĚŘÍTKA POUŽITELNOSTI VÝSLEDKŮ VÝZKUMU.....	28
2.3 VYBRANÉ KVALITATIVNÍ METODY	30
2.3.1 Nestandardizovaný rozhovor	30
2.3.2 Rozhovor pomocí návodu (polostandardizovaný rozhovor).....	31
2.3.3 Narativní rozhovor	31
2.3.4 Skupinová diskuse (focus group)	32
2.3.5 Pozorování	33
2.3.6 Případová studie.....	34
2.3.7 Experiment	34
2.4 OBECNÉ POZNÁMKY KE KVALITATIVNÍM METODÁM.....	35
2.5 METODY NA POMEZÍ KVALITATIVNÍCH A KVANTITATIVNÍCH METOD	36
2.5.1 Analýza dokumentů (obsahová analýza).....	36
2.5.2 Sociometrie	36

Literatura	38
KAPITOLA 3: KVANTITATIVNÍ METODY SOCIOLOGICKÉHO VÝZKUMU	39
3.1 POSTUP PŘI DOTAZNÍKOVÉM VÝZKUMU	39
3.2 FORMULACE HYPOTÉZ	40
3.3 ROZHODNUTÍ, ZDA JE DOTAZNÍKOVÝ VÝZKUM VŮBEC VHODNÝ	41
3.4 URČENÍ ZÁKLADNÍHO SOUBORU	41
3.5 URČENÍ VELIKOSTI VZORKU	42
3.6 URČENÍ ZPŮSOBU VÝBĚRU VZORKU	43
3.6.1 Náhodný výběr	43
3.6.2 Kvótní výběr	44
3.7 KONSTRUKCE DOTAZNÍKU	44
3.8 PILOTNÍ VÝZKUM	45
3.9 SBĚR DAT (VYPLŇOVÁNÍ DOTAZNÍKŮ)	45
3.9.1 Osobní pohovory tazatelů s respondenty	46
3.9.2 CATI – telefonické dotazování	46
3.9.3 Internetové výzkumy	46
3.9.4 Dotazníky distribuované poštou	47
3.9.5 „Bezbranné“ populace	47
3.10 ZPRACOVÁNÍ A ANALÝZA DOTAZNÍKŮ	47
3.10.1 Jednorozměrné statistiky	47
3.10.2 Souvislost mezi jevy	48
3.10.3 Složitější sítě příčinnosti	49
3.10.4. Faktorová analýza	50
3.11 POZNÁMKA KE KVANTITATIVNÍM METODÁM	52
Literatura	54
KAPITOLA 4: SOCIALIZACE	55
4.1 ČLOVĚK JAKO SOCIÁLNÍ BYTOST	55
4.2 SOCIALIZACE	56
4.3 SOCIALIZACE A VARIABILITA SOCIÁLNÍHO CHOVÁNÍ	61
4.4 SOCIALIZACE, SOCIÁLNÍ ROLE	63
4.5 SOCIALIZACE, POJETÍ SEBE SAMA A SOCIÁLNÍ IDENTITA	65
Literatura	67
KAPITOLA 5: SOCIÁLNÍ INSTITUCE	69
5.1 SOCIÁLNÍ INSTITUCE	69
5.2 RODINA	72
5.2.1 Sociální struktura rodiny a její podoby	73
5.3 VZDĚLÁVACÍ INSTITUCE	74

5.4 EKONOMICKÉ INSTITUCE.....	75
5.5 VYMEZENÍ SOCIÁLNÍCH INSTITUCÍ PODLE JENKINSOVÉ.....	80
5.6 SOCIÁLNÍ KONTROLA	81
5.7 MOC, AUTORITA A VLIV	84
5.7.1 Moc ve formalizovaných organizacích	85
Literatura	88
KAPITOLA 6: ADAPTACE A VNĚJŠÍ PROSTŘEDÍ ORGANIZACE.....	90
6.1 JEDINEC VE VNĚJŠÍM PROSTŘEDÍ.....	90
6.2 KULTURNÍ ADAPTACE	91
6.3 PRACOVNÍ ADAPTACE.....	93
6.3.1 Adaptační proces a jeho řízení	94
6.4 VNĚJŠÍ PROSTŘEDÍ ORGANIZACE	95
6.5 VNĚJŠÍ VZTAHY ORGANIZACE	96
Literatura	99
KAPITOLA 7: KULTURA ORGANIZACE	101
7.1 DEFINICE KULTURY	102
7.2 VZTAH SKUTEČNÉ A OFICIÁLNÍ KULTURY	103
7.3 ROLE JEDINCE V KULTUŘE ORGANIZACE	104
7.4 KULTURNÍ ŠOK	106
7.5 AKULTURACE.....	107
7.6 SÍLA PODNIKOVÉ KULTURY A LOAJALITA ZAMĚSTNANCŮ	109
7.7 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ KULTURU ORGANIZACE	110
7.8 SUBKULTURY A KONTRAKULTURY	111
7.9 ZMĚNA ORGANIZAČNÍ KULTURY	112
7.10 TYPOLOGIE KULTUR	113
7.10.1 Typologie Charlese Handyho	113
7.10.2 Typologie Fonse Trompenaarse	114
Literatura	117
KAPITOLA 8: SOCIÁLNÍ SKUPINA, ORGANIZACE, PRACOVNÍ SKUPINA, TÝM .	119
8.1 SOCIÁLNÍ SKUPINA.....	119
8.2 FORMÁLNÍ ORGANIZACE.....	122
8.3 PRACOVNÍ SKUPINY	123
8.4 PRACOVNÍ TÝMY	124
8.5 VIRTUÁLNÍ TÝMY	125
Literatura	128
KAPITOLA 9: STRATIFIKACE A MOBILITA VE SPOLEČNOSTI A ORGANIZACI ..	130
9.1 SOCIÁLNÍ STRUKTURA Z POHLEDU SOCIOLOGIE	130
9.2 SOCIÁLNÍ STRATIFIKACE	131

9.2.1 Tři dimenze stratifikace podle Webera	132
9.2.2 Typy stratifikačních systémů	133
9.3 STRATIFIKAČNÍ TEORIE	134
9.4 SOCIÁLNÍ STRUKTURA ČR	136
9.4.1 Transformace sociální struktury v ČR	137
9.5 SOCIÁLNÍ MOBILITA	138
Literatura	141
KAPITOLA 10: KONFLIKT V ORGANIZACI	142
10.1. DEFINICE KONFLIKTU	143
10.2. ZÁKLADNÍ POHLEDY NA KONFLIKT V ORGANIZACI	144
10.2.1. Konsenzuální pohled	144
10.2.2. Teorie konfliktu	145
10.3. KLASIFIKACE KONFLIKTŮ	146
10.3.1. Rozdělení konfliktů podle Ralfa Dahrendorfa	146
10.3.2 Dělení konfliktů podle Lewise Cosera	146
10.4. ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ	147
10.4.1 Model Thomase a Kilmanna	147
10.4.2 Model IBRD	148
10.5 POZITIVNÍ FUNKCE KONFLIKTU	148
10.6 STŘETNUTÍ KULTUR – SPECIFICKÁ PODOBA KONFLIKTŮ V ORGANIZACI	149
Literatura	152
VZOROVÝ TEST	153